Lietas Nr.C73437520
ECLI:LV:ZRT:2021:0106.C73437520.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2021.gada 6.janvārī

Zemgales rajona tiesa: tiesnese D.Ruško izskatīja rakstveida procesā civillietu AAS "BALTA" prasību pret SIA „Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde" par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītājs AAS "BALTA" cēlis tiesā prasību pret atbildētāju SIA „Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde", kurā, kurā, pamatojoties uz Apdrošināšanas līguma likuma 45.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.-6.pantu, Civillikuma 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.pantu, "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi" Nr.408., Ministru kabineta noteikumiem "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" Nr.907, Ministru kabineta noteikumiem "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" Nr.907, 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.905 "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" 2.punktu, lūdz piedzīt atbildētāja zaudējumus 494,03 *euro*, likumiskos procentus par laika periodu no 2019.gada 28.aprīļa līdz 2020.gada 1.jūnijam 25,63 *euro*, kopā 519,66 *euro*, tiesas izdevumus, kā arī noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs izmaksāja dzīvokļa /adrese/ (turpmāk – apdrošinātais dzīvoklis), īpašniecei /pers. B/ apdrošināšanas atlīdzību 390,73 *euro,* pamatojoties uz noslēgto apdrošināšanas polisi Nr. /numurs/, sakarā ar dzīvokļa appludināšanu dzīvojamās kanalizācijas stāvvada aizsērējuma dēļ. Atbildētājs apsaimnieko dzīvojamo māju, kurā atrodas apdrošinātais dzīvoklis.

[1.1.1] Prasītājs norāda, ka izmaksu lietā nav gūti pierādījumi tam, ka atbildētājs piefiksēja kanalizācijas lietošanas noteikumu pārkāpumu un dzīvokļu īpašniekiem par to bija uzlikts sods. Tāpat lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu inženierkomunikāciju pārbaužu un tehnisko apkopju veikšanu likumā noteiktā kārtībā un termiņā, kā arī nav pierādījumu, ka atbildētājs kaut vienu reizi būtu veicis kanalizācijas stāvvada profilaktisko tīrīšanu. Uzskata, ka, veicot stāvvadu tīrīšanu pēc noplūdes, atbildētājas darbiniekiem bija iespēja konstatēt aizsērējuma iemeslu, kas nav izdarīts. Norāda, ka avārijai nav nejaušs raksturs un šo komunikāciju apsekošana, uzturēšana un apkope ir atbildētājas atbildības robežās, taču tas netika nodrošināts, līdz ar to atbildētāja bezdarbība ir cēloniskā sakarā ar konstatēto avārijas situāciju.

[1.1.2] Tā kā atbildētājs nav atlīdzinājis zaudējumus, prasītājs aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 25,63 *euro*. Papildus prasītājam radās zaudējumi 103,30 *euro* par SIA „Julianus Inkasso Latvija" zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu, kas ir cēloniskā sakarībā ar atbildētāja vainojamo rīcību.

[1.2] Atbildētājs iesniedzis rakstveida paskaidrojumus (lietas 40.-43.lapa), norādot, ka prasību neatzīst un lūdz prasību noraidīt. Paskaidro, ka starp dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu īpašniekiem un SIA "Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde" 2012.gada 4.februārī noslēgts Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līgums (turpmāk – pārvaldīšanas līgums). Līgumā ir noteikts, ka pārvaldniekam ir pienākums pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju, veikt uzdotās obligāti veicamās dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbības, nodrošinātā finansējuma ietvetos.

[1.2.1] Dzīvokļa īpašnieka pienākums nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, neveikt darbības, kas var ietekmēt komunikāciju funkcionalitāti. Saskaņā ar pārvaldīšanas līguma 4.3.2.punktu katrs īpašnieks tiesību aktos, līgumā vai īpašnieku kopsapulcē pieņemto lēmumu noteiktajā kārtībā atbild citiem īpašniekiem par zaudējumu nodarīšanu.

[1.2.2] Norāda, ka atbildētājs nevar prognozēt un novērst dzīvokļa īpašnieku rīcību, novadot kanalizācijas sistēmā aizliegtus priekšmetus, kas veicina kanalizācijas tīklu aizsērējumu, kā arī nevar tos konstatēt vizuālā apskatē. Paskaidro, ka aizsērējums nozīmē to, ka kanalizācijas sistēma nav bojāta, bet aizsprostojusies. Konkrētajā gadījumā 2019.gada 13.marta aktā norādīts appludināšanas iemesls *kanalizācijas stāvvads aizaudzis ar taukiem.* Savukārt inženierkomunikāciju bojājums nozīmē tās defektu, kurš radies kādas ārējas iedarbības vai nolietojuma rezultātā.

[1.3] Uzskata, ka ūdens noplūde nav saistīta ar remontdarbu vai pienācīgas apsekošanas un tehniskās apkopes neveikšanu. Atbildētājam nav pienākuma meklēt un konstatēt, kurš dzīvokļa īpašnieks ir novadījis kanalizācijas sistēmā aizliegtas vielas, kā arī nav pienākuma lemt par kāda konkrēta dzīvokļa īpašnieka sodīšanu, jo tas nav pārvaldnieka kompetencē.

[1.4] Prasītājs iesniedzis tiesā atsauksmi par paskaidrojumu (lietas 61.lapa), kurā uzsver, ka lietā nav strīds par 2019.gada 13.marta atā norādīto noplūdes iemeslu. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka kanalizācijas stāvvada aizsērējums radies trešo personu rīcības rezultātā. Aktā nav konstatēta kāda īpašnieka vaina un atbildētājs nav izvirzījis iebildumus vai pretenzijas pret dzīvokļu īpašniekiem.

[1.4.1] Atbildētājam ir pienākums uzturēt kanalizācijas stāvvadu tehniskā kārtībā, taču lietā nav iesniegti par to pierādījumi, kas apstiprinātu, ka atbildētājs būtu veicis kanalizācijas stāvvada vizuālo apsekošanu vai profilaktisko apkopi, vai citas darbības, kuru rezultātā būtu iespējams novērst kanalizācijas stāvvada aizsērēšanu, kuras rezultātā notika noplūde. Uzskata, ka kanalizācijas aizsērējuma fakts dod pamatu atzīt, ka atbildētājas

pārvaldībā esošās komunikācijas nebija pienācīgā kārtībā un tas nav atzīstams par nejaušu notikumu.

[1.4.2] Prasītājs atsaucas uz Senāta Civillietu departamenta 2019.gada 16.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC -248/2019 7.1 punktā pausto atziņu, ka pārvaldnieku no atbildības par dzīvojamās mājas komunikāciju bojājuma rezultātā radīto kaitējumu ir pamats atbrīvot, ja ir ievērota līgumā un likumā noteiktā kārtība un pārvaldnieks no savas puses ir veicis visas nepieciešamās darbības, bet dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē ir nobalsojuši pret pārvaldnieka ierosinājumu.

[1.5] Atbildētājs iesniedzis papildus paskaidrojumus par prasītāja atsauksmi (lietas 67.-68.lapa), norādot, ka tiesu praksē atzīts, ka kanalizācijas stāvvada nosprostojuma radīšanā nevar būt vainojams mājas pārvaldnieks. Saskaņā ar Jelgavas pašvaldības saistošiem noteikumiem Nr. 19-10 "Par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtību Jelgavas pilsētā "34.2.punktu kanalizācijas sistēmā ir aizliegts novadīt vielas, kas izraisa tīklu aizsērēšanu (cietus priekšmetus, tekstilizstrādājumus, kaļķi, smiltis, ģipsi, grunti, eļļas, taukus, metāla skaidas, koka skaidas un citas vielas).

Kanalizācijas stāvvads ir kopīpašumā esoša daļa un dzīvokļa īpašniekam ir pienākums pret to izturēties saudzīgi. Novadot kanalizācijas sistēmā notekūdeņus, kuri satur taukus tiek veicināta tīklu aizsērēšana.

Motīvu daļa

[2] Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus, pušu sniegtos paskaidrojumus un atbildētāja iebildumus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji 390,73 *euro* apmērā saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5., 6.panta pirmo, otro un piekto daļu, 9., 10. pantu, 13.panta pirmo, otro, trešo un piekto daļu, 16.pantu, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 2., 3., 6., 13., 13.[1]punkts, 18., 19.punkts, Civillikuma 1., 3., 1084., 1587., 1646.un 1649., 1770., 1775., 1779., 1792., 2295.pantu.

[2.1] Lietā nodibināts, ka prasītājs izmaksājis apdrošinātā dzīvokļa īpašniecei /pers. B/ apdrošināšanas atlīdzību 390,73 *euro* (lietas 27.-33.lapa) saskaņā ar ģimenes apdrošināšanas polisi Nr. /numurs/ (lietas 24.-25.lapa) par apdrošināšanas gadījumu, kas noticis 2019.gada 12.martā (lietas 26.lapa).

[2.1.1] Ar SIA „Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde" sastādītu aktu (lietas 26.lapa) apstiprinās, ka /datums/pēc apdrošinātā dzīvokļa īpašnieces lūguma atbildētāja pārstāvji apsekoja dzīvokli un konstatēja šādus bojājumus sakarā ar ūdens noplūdi /datums/kanalizācijas stāvvada bojājuma dēļ:

- priekštelpā – grīdas seguma laminmāts;
- virtuvē – grīdas seguma laminmāts.

Aktā norādīts, ka nopludināšanas iemesls ar taukiem aizaudzis kopīpašumā esošais kanalizācijas stāvvads. Virtuves kanalizācijas stāvvads iztīrīts. Norādīts, ka dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu Nr. /numurs/, /numurs/, /numurs/, /numurs/, /numurs/ iedzīvotāju nepareizas ekspluatācijas dēļ aizsērējis virtuves kanalizācijas stāvvads, kā rezultātā nopludināts atsevišķais īpašums Nr. /adrese/.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmo daļu kanalizācijas stāvvads atzīstams par dzīvojamās mājas komunikācijas daļu, kas ietilpst dzīvojamās mājas kopīpašumā.

[2.1.2] Prasītājs apsekojis objektu, konstatējot zaudējumus, par ko sastādīts apskates protokols (lietas 29.-30.lapa), pamatojoties uz kuru sastādīta tāme remonta darbiem (lietas 31.lapa) 460,73 *euro* apmērā.

[2.1.3] Lietā nav strīda, ka ūdens noplūde kanalizācijas stāvvada aizsērējuma dēļ notikusi dzīvojamās mājas /adrese/, kopīpašuma daļā un bojāts apdrošinātais dzīvoklis.

Tādējādi tiesa atzīst par pierādītu, ka /datums/, kas ir, apdrošināšanas līguma darbības laikā, ir notikusi apdrošinātā dzīvokļa nopludināšana, kuras cēlonis bija kanalizācijas stāvvada aizsērējums, sakarā ar ko nodarīti zaudējumi.

[2.1.4] Atbildētājs zaudējumu apmēru 390,73 *euro* pēc būtības nav apstrīdējis. Tiesai nav pamata apšaubīt zaudējumu apmēru sakarā ar appludinātā dzīvokļa remontdarbiem. Izvērtējot īpašuma apskates protokolā nodarīto bojājumu apjomu (lietas 29.-30.lapa) un remontdarbu tāmē norādītos darbus un izmaksas (lietas 31.lapa), vadoties no loģikas likumiem un dzīvē gūtiem novērojumiem, nav pamata apšaubīt, ka remontdarbu izmaksas saistāmas ar bojājumiem nekustamajā īpašumā (Civillikuma 1792.pants). Tiesai nav pamats uzskatīt, ka apdrošinātājs būtu ieinteresēts palielināt pats savu izmaksu apmēru, kuru atgūšanas perspektīva un iespējas uz apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi nav zināma.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 1.panta 2.punkta, 6.punkta izpratnē apdrošināmā interese ir interese neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam, apdrošinājuma ņēmējs ir juridiskā vai fiziskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.

[2.1.5] Tādējādi tiesa atzīst, ka zaudējumu apmērs 390,73 *euro* ir pierādīts un ir attiecināms uz apdrošināšanas līguma gadījumu.

[2.2] Apdrošinātājs, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem (likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa).

Tādējādi prasītājam iestājas pienākums pierādīt zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumus, lai prasītu atbildību par zaudējumiem no atbildētāja Civillikuma 1775.panta, 1779.panta izpratnē, jo līguma attiecību starp prasītāju kā apdrošinātāju un atbildētāju nav un speciālais likums nosaka apdrošinātāja tiesības prasīt atbildību.

Civillikuma 1775.panta izpratnē, zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas, ja konstatēts konkrēts zaudējumu apmērs, prettiesiska rīcība un cēloniba starp abiem.

[2.2.1] Prasītājs uzskata, ka atbildība par zaudējumiem jāuzņemas atbildētājam kā pārvaldniekam, jo zaudējumi radušies atbildētāja bezdarbības rezultātā, neveicot dzīvojamās mājas /adrese/, kanalizācijas stāvvadu, kas ietilpst kopīpašuma esošajā daļā, apsekošanu, tehnisko apkopi un bojājumu novēršanu, kas ir obligāti veicamā darbība.

[2.2.2] Savukārt atbildētājs uzskata, ka vienīgi dzīvokļu īpašnieki kā dzīvojamās mājas kopīpašnieki, ir tieši atbildīgi par zaudējumiem trešajām personām, kas radušies dzīvojamās mājas nepareizas kanalizācijas sistēmas ekspluatācijas rezultātā. Avārijas cēlonis ir kanalizācijas stāvvada aizsērēšana, kas notikusi iedzīvotāju nepareizas kanalizācijas lietošanas dēļ.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanu regulē Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums, kura 4.panta pirmās daļas 1.punktā kā viens no dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principiem ir noteikts, ka pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība nodrošina dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmo daļu dzīvojamās mājas pārvaldīšana ietver obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, kuru lokā saskaņā ar šī panta otro daļu ietilpst dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā, - dzīvojamās mājā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts, kā arī pārvaldīšanas darba plānošana,

organizēšana un pārraudzība, tajā skaitā, - uzturēšanai nepieciešamo pasākumu plāna sagatavošana un attiecīgā gada budžeta projekta sagatavošana.

[2.3] Izšķirot strīdu par to, vai atbildētāja vainojamas darbības vai bezdarbības rezultātā prasītājam radušies zaudējumi, sakarā ar izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību, kā arī atbildētāja pienākumu tos atlīdzināt, tiesa ņem vērā līdzīgā lietā Nr. C33465716 Zemgales apgabaltiesas 2018.gada 19.oktobrī spriedumā norādītās atziņas.

Spriedumā norādīts, ka Civillikuma 2295.pants noteic pilnvarniekam pienākumu darboties, izpildot viņam doto uzdevumu, ar lielāko rūpību, tad, ņemot vērā atbildētājas darbības veidu – nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata, ir saprātīgi sagaidīt, ka atbildētājs savu pienākumu pārvaldīt dzīvojamo māju pildīs ar lielāko rūpību.

[2.3.1] Lietā nav strīda, ka, pamatojoties uz /datums/starp dzīvojamās mājas /adrese/, īpašniekiem un atbildētāju noslēgtajam dzīvojamās mājas pilnvarojuma līgumam, atbildētājs ir dzīvojamās mājas pārvaldnieks (lietas 44.-45.lapa).

[2.3.2] Atbildētājs iesniedzis pārvaldīšanas līguma izrakstu, no kura nav redzami atbildētāja kā pārvaldnieka pienākumi, kā arī nav iesniedzis dzīvojamās mājas uzturēšanas izdevumi tāmi (2.pielikums), taču savos paskaidrojumos atbildētājs neapstrīd pienākumu veikt obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības.

[2.4] Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumu Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām", kas izdoti saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta piekto daļu, kas nozīmē, ka noteikumi tieši attiecināmi uz obligāti veicamām dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbībām, tai skaitā dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu, 6. punkts paredz, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Saskaņā ar noteikumu 13. punktu reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude apkures sistēmai, ūdensapgādes sistēmai, kanalizācijas sistēmai, ventilācijas sistēmai un klimata iekārtām, gāzes apgādes sistēmai, 13.[1] punkts nosaka, ka vizuālās pārbaudes ietvaros veicama inženierkomunikāciju ievadu hermētiskuma un koplietošanas telpās esošo (..) iekārtu un elementu pārbaude, lai konstatētu, vai nav radušies bojājumi vai citi apstākļi, kas rada siltuma noplūdi apkārtējā vidē.

[2.4.1] Lai arī tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu paziņoja atbildētājam, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par veikto inženierkomunikāciju vizuālo pārbaudi kanalizācijas sistēmai (lietas 70.-71.lapa), atbildētājs pierādījumus par inženierkomunikāciju pārbaudi nav iesniedzis, kā arī paskaidrojumos nav norādījis, kad pēdējo reizi veikta inženierkomunikāciju, tajā skaitā kanalizācijas stāvvadu, vizuālā pārbaude. Tādējādi tiesai pamats atzīt, ka atbildētājs nav ievērojis minētos noteikumus un pārvaldīšanas līgumā ietvertos pienākumus, jo nav izpildījis Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumu Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām" 6.punktā noteiktās darbības, tādējādi šāda rīcība ir tiešā sakarā ar avārijas situācijas rašanos.

[2.4.2] Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 14.panta pirmajai daļai pārvaldnieka pienākums ir ievērot dzīvojamo māju pārvaldīšanu regulējošo un citu normatīvo aktu prasības un dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principus. Turklāt šī prasība attiecas uz jebkuru tiesību subjektu, kurš pilda pārvaldnieka pienākumus, neatkarīgi no tā, vai pienākumi izriet no līguma vai likuma.

[2.4.3] Ievērojot atbildētāja kā likumīgā pilnvarnieka pienākumus mājas pārvaldīšanas jomā, tiesa atzīst, ka obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, kas atbildētājam bija jāveic, ir arī komunikāciju regulāra apsekošana nolūkā fiksēt to tehnisko stāvokli.

Kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšana, dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta "b" un "d" apakšpunktam ir obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības.

[2.4.4] Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka atbildētājam bija pienākums regulāri veikt vizuālās pārbaudes (apskates) nolūkā noskaidrot, kādā tehniskā stāvoklī ir mājas inženierkomunikācijas (tajā skaitā kanalizācijas sistēma), jo tieši atbildētājam ar likumu noteikts pienākums izvērtēt to stāvokli un ziņot īpašniekiem par obligāti veicamajiem pasākumiem, lai novērstu apdraudējumu.

[2.4.5] Kanalizācijas stāvvada aizsērējums, kas veicina bojājumus, rodas laika gaitā, tādējādi atbildētājam bija veicama ne tikai kanalizācijas stāvvada vizuālā, bet arī tehniskā apsekošana. Kanalizācijas stāvvada bojājumu paredzēt un novērst bija atbildētāja kā dzīvojamās mājas apsaimniekotāja pienākums.

[2.5] Minētie apstākļi liecina par to, ka notikumam nav nejaušības raksturs, bet to ir veicinājusi kanalizācijas stāvvada tehniskā stāvokļa pavirša uzraudzība un atbildētāja nepietiekama rūpība attiecībā pret savu normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildi.

[2.5.1] Tiesa uzskata, ka atbildētājs ir pieļāvis neattaisnotu bezdarbību jeb nolaidību savu normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildē. Avāriju, kuras rezultātā radās zaudējumi, nevar atzīt par nejaušu notikumu vai nepārvaramas varas apstākli, jo tā ir atbildētāja kā mājas pārvaldnieka bezdarbības sekas. Lai pildītu savus pienākumus un veiktu tehnisko apkopi, nav nepieciešama dzīvokļu īpašnieku īpaša atļauja vai lēmums, jo apkope ir apsaimniekotāja ikdienas pienākums.

Ja mājas inženiertehniskās komunikācijas sistēma būtu uzturēta pienācīgā tehniskā stāvoklī, kanalizācijas stāvvada aizsprostojumu un kanalizācijas noplūdi varēja novērst.

[2.5.2] Tiesa uzskata, ka atbildētāja norāde par to, ka dzīvokļu īpašnieki ar savām darbībām veicinājuši kanalizācijas sistēmas aizsērēšanos, neapstiprinās ar lietā esošiem pierādījumiem, jo atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par to, ka kanalizācijas stāvvadam līdz stāvvada aizsērējuma brīdim netika konstatēti bojājumi apsekošanas laikā.

[2.5.3] Atbildētāja arguments, ka atbildētājam nav iespējams prognozēt kanalizācijas stāvvada aizsērēšanos neattaisno atbildētāja bezdarbību, aizbildinoties, ka dzīvokļu īpašnieki to izmantojuši neatbilstoši Jelgavas pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 19-10 "Par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtību Jelgavas pilsētā " 34.2.punktā noteiktajam, ka kanalizācijas sistēmā ir aizliegts novadīt vielas, kas izraisa tīklu aizsērēšanu (cietus priekšmetus, tekstilizstrādājumus, kaļķi, smiltis, ģipsi, grunti, eļļas, taukus, metāla skaidas, koka skaidas un citas vielas).

[2.6] Tiesa piekrīt atbildētājam, ka kanalizācijas stāvvads ir kopīpašumā esoša daļa un dzīvokļa īpašniekam ir pienākums pret to izturēties saudzīgi, tomēr dzīvokļu īpašnieki ir tiesīgi paļauties, ka pārvaldnieks plānos un organizēs dzīvojamās mājas uzturēšanu sanitārā un tehniskā kārtībā, tajā skaitā veiks darbības, lai likvidētu laika gaitā veidojošos nogulsnējumus kanalizācijas stāvvados.

Ja tas nav darīts, tad pārvaldniekam jāuzņemas atbildība par neattaisnojamu bezdarbību – ar normatīvajiem aktiem uzlikto pienākumu nepildīšanu, kas ir cēloniskā sakarībā ar nodarītajiem zaudējumiem.

[2.7] Tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja bezdarbību Civillikuma 1779.panta izpratnē, jo savas profesionālās darbības ietvaros atbildētājam bija jāparedz sekas, kādas iestājas savlaicīgi neveicot obligātos dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pasākumus, tādejādi zaudējums nav uzskatāms par nejaušu notikumu Civillikuma 1773.panta izpratnē. Ņemot vērā minēto, konstatējami visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi Civillikuma 1775., 1779.panta izpratnē un prasītājs pierādījis atbildētāja pienākumu atlīdzināt pieprasītos zaudējumus, kas piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam.

[2.8] Tiesa uzskata, ka atbildētāja norādītā tiesu prakse un nolēmumos izdarītās atziņas nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai, jo tiesa

nav tiesīga izspriest lietu pēc būtības vienīgi uz kāda cita tiesas nolēmuma pamata, kaut arī līdzīgā strīdā, jo tiesas pienākums lietu izspriest tikai un vienīgi uz attiecīgu normatīvo aktu pamata. Turklāt tiesu prakse ir atšķirīga, ko apstiprina Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 7.decembra spriedums lietā Nr. C29497019 (ECLI:LV:RAT:2020:1207.C29497019.8.S) un Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 7.decembra spriedums lietā Nr. C29345719 (ECLI:LV:RAT:2020:1217.C29345719.8.S).

[3] Vērtējot prasījumu par zaudējumu 103,30 *euro*, kas radušies juridisko pakalpojumu nodrošināšanu saskaņā ar prasītāja un SIA "Julianus Inkasso Latvija "starpā noslēgto sadarbības līgumu Nr. 01490-05-11 un veiktajiem maksājumiem (lietas 14., 22.-23.lapa), tiesa atzīst, ka prasība šajā daļā ir nepamatota un noraidāma saskaņā ar Civillikuma 1776.pantu.

Saskaņā ar Civillikuma 1776.pantu cietušais nevar prasīt atlīdzību, ja viņš pats varējis zaudējumu novērst, ievērojot pienācīgu rūpību.

[3.1] Tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā ir strīds par izdevumiem, kas saistīti ar juridiskiem pakalpojumiem, ko sniedzis SIA "Julianus Inkasso Latvija " un attiecināmi uz procesuāliem izdevumiem, ko reglamentē civilprocesuālās normas, tādējādi, izspriežot šo strīdu, materiālo tiesību normas nav jāpiemēro.

Augstākās tiesas Senāts 2000.gada 11.oktobra spriedumā lietā Nr. SKC - 466 ir norādījis, ka strīds par izdevumu atlīdzību, kas radušies, pusei pilnvarojot pārstāvi lietas vešanai, izšķirams saskaņā ar Civilprocesa likuma normām un materiālo tiesību norma (Civillikuma 1786.pants) nav piemērojama.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 21.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC - 6, aizstāvot savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā, personai ir tiesības izvēlēties savu pārstāvi, kā arī viņai ir tiesības uz tās lietas izskatīšanu likumā noteiktajā kārtībā, tostarp izvēlēties vai arī neizvēlēties advokāta pakalpojumus lietas vešanai.

Tiesa uzskata, ka prasītājs nepamatoti atsaucas uz lietām, kur par zaudējumu piedziņu lemts biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" regresa prasībās, jo šajās lietās prasītāja līdzekļi tērēti no Garantijas fonda.

[3.2] Konkrētajā gadījumā juridiskā persona, kura tiesā griezusies savu aizskarto interešu aizsardzībai, bija izvēlējusies pārstāvi, pamatojoties uz 2011.gada 12.oktobrī noslēgto līgumu par juridiskajiem pakalpojumiem Nr.01490-05-11, kas atbilst Civilprocesa likuma 82.panta otrajai daļai un 83.pantam.

[3.2.1] No minētajiem dokumentiem izriet, ka faktiski prasītāja izdevumi 103.30 *euro* apmērā, kas samaksāti SIA „Julianus Inkasso Latvija", ir analoģiski izdevumiem, kas saistīti ar lietas vešanu Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta izpratnē, tas ir, izdevumiem advokāta palīdzības samaksai.

[3.2.2] Tiesa atzīst, ka tādejādi prasītājs nav ievērojis pienācīgu rūpību un nav vērsies pie advokāta juridiskās palīdzības saņemšanai, kura sniegtās juridiskās palīdzības izdevumu apmaksa paredzēta Civilprocesa likuma 44.pantā, bet gan vērsusies pie SIA „Julianus Inkasso Latvija", tādejādi radot sev izdevumus - zaudējumus 103.30 *euro* apmērā.

[3.3] Tā kā prasītājam bija tiesības vērsties pie advokāta analoģiskas juridiskās palīdzības saņemšanai, kādu sniedza SIA „Julianus Inkasso Latvija", iegūstot tiesības prasīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzību pamatojoties uz Civilprocesa likuma 44.pantu, kas netika izmantotas, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā atbildētājam nav pienākuma segt prasītāja izdevumus, kas viņam radušies sakarā ar juridiskās palīdzības saņemšanu no SIA „Julianus Inkasso Latvija".

[4] Tāpat tiesa atzīst, ka prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu 25,63 *euro* piedziņu ir noraidāma šādu apsvērumu dēļ.

Augstākā tiesa vairakkārt ir atzinusi, ka par laika posmu, kamēr pastāv strīds par saistību, nav pieļaujama likumisko procentu aprēķināšana (*Augstākās tiesas Senāta 2003.gada 17.decembra spriedums lietā Nr.SKC-610 (C04238202), 2012.gada 5.septembra spriedums lietā Nr.SKC-366/2012 (C27098108), Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 21.marta spriedums lietā Nr.SKC-135/2014 (C32103508), 2015.gada 8.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-101/2015 (C27190211), 2017.gada 29.maija spriedums lietā Nr.SKC-225/2017 (C29766011), 2017.gada 29.septembra spriedums lietā Nr. SKC-209/2017 (C33486911)*).

Tiesas ieskatā, minētajā judikatūrā nostiprinātā atziņa ir attiecināma uz konkrēto lietu, tādējādi prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu kā nepamatota ir noraidāma pilnīgi.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja proporcionāli apmierinātajai prasības summai piedzenami samaksātie tiesas izdevumi. Prasība apmierināta 390,73 *euro* apmērā, kas no prasības summas 519,66 *euro* ir 75,19 %, tādējādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva 58,61 *euro* (77,95 *euro* x 75,19 %) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,11 *euro* (5,47 *euro* x 75,19 %), kopā 62,72 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA „Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde" par labu AAS „BALTA", zaudējumus 390,73 *euro* un tiesas izdevumus 62,72 *euro*, kopā 453,45 *euro,* kas jāieskaita prasītāja kontā Nr. LV49HABA0551003835970, AS „Swedbank", nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt AAS „BALTA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no piespriestā, bet vēl nepiedzītās zaudējumu summas.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu 103,30 *euro* un likumisko procentu 25,63 *euro* piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma faktiskās sastādīšanas dienas 2021.gada 22.februāra, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese D.Ruško